

Legea nr. 200/2004 privind recunoasterea diplomelor si calificarilor profesionale pentru profesiile reglementate din Romania

Legea nr. 200/2004 privind recunoasterea diplomelor si calificarilor profesionale pentru profesiile reglementate din Romania, publicat in M. Of. partea I nr 500/03.06.2004

Capitolul I - Dispozitii generale

Art. 1

(1) Prevederile prezentei legi se aplica oricarui cetatean al unui stat membru al Uniunii Europene, denumita in continuare U.E., sau al Spatiului Economic European, denumit in continuare S.E.E., care doreste sa exercite in Romania, in mod independent sau ca salariat, o profesie reglementata de legea romana.

(2) Prevederile prezentei legi se aplica, de asemenea, pentru atestarea de catre autoritatile romane competente a unui titlu oficial de calificare roman, eventual completat cu o experienta profesionala sau cu o formare reglementata, in vederea accesului sau exercitarii unei profesii reglementate intr-un stat membru al U.E. sau al S.E.E.

(3) Prevederile prezentei legi nu se aplica in cazul profesiilor de medic, medic dentist/stomatolog, farmacist, asistent medical, moasa, medic veterinar si arhitect, precum si activitatilor prevazute in anexa nr. 1.

Art. 2

(1) Activitatea profesionala reglementata reprezinta activitatea profesionala pentru care accesul sau exercitarea in Romania este conditionata, direct sau indirect, in conformitate cu legislatia romana in vigoare, de detinerea unui document care sa ateste nivelul de formare profesionala.

(2) Sunt considerate activitati profesionale reglementate activitatile exercitate cu titlu profesional, daca utilizarea unui astfel de titlu este rezervata doar titularilor unor documente care atesta nivelul de formare profesionala.

(3) Sunt considerate, de asemenea, activitati profesionale reglementate activitatile desfasurate de membrii unei organizatii profesionale, daca organizatia respectiva:

- a) are ca obiectiv fundamental promovarea si mentinerea unui nivel ridicat intr-un anumit domeniu profesional;
- b) este recunoscuta prin legea romana in vederea realizarii acestui obiectiv;
- c) elibereaza membrilor sai un document care atesta nivelul de formare profesionala;
- d) impune membrilor sai respectarea unor reguli de conduita profesionala elaborate de aceasta;
- e) confera membrilor sai dreptul de a folosi un titlu profesional sau abrevierea acestuia si de a beneficia de un statut corespunzator nivelului de formare profesionala.

Art. 3

(1) Profesia reglementata reprezinta activitatea sau ansamblul de activitati profesionale reglementate conform legii romane, care compun respectiva profesie in Romania.

- (2) Lista profesiilor reglementate in Romania este prevazuta in anexa nr. 2.
- (3) Autoritatile competente corespunzatoare fiecarei profesii reglementate sunt prevazute in anexa nr. 3.
- (4) La data aderarii, coordonatorul national va comunica Comisiei Europene si statelor membre lista profesiilor reglementate si autoritatile competente corespunzatoare fiecareia.

Art. 4

Experienta profesionala reprezinta exercitarea efectiva si legala a unei profesii intr-un stat membru al U.E. sau al S.E.E.

Art. 5

Formarea profesionala reglementata reprezinta orice formare care, intr-un stat membru al U.E. sau al S.E.E.:

- a) este direct orientata spre exercitarea unei anumite profesii si consta intr-un ciclu de studii de invatamant superior cu o durata minima de 3 ani sau cu o durata echivalenta in invatamantul fara frecventa, efectuat in cadrul unei universitati sau in cadrul unei institutii de invatamant superior ori in cadrul unei alte institutii de nivel echivalent de pregatire si, eventual, completat cu o formare profesionala, un stagiu profesional sau o practica profesionala cerute pe langa ciclul de studii superioare; structura si nivelul formarii profesionale, ale stagiului profesional sau ale practicii profesionale trebuie sa fie determinate de dispozitiile legale, de reglementare ori administrative ale statului membru in cauza sau sa faca obiectul unui control ori al unui consimtamant din partea autoritatii desemnate in acest scop;
- b) este orientata specific catre exercitarea unei anumite profesii si consta intr-un ciclu de studii completat eventual cu o formare profesionala, stagiu profesional sau practica profesionala, ale caror structura si nivel sunt determinate de dispozitiile legislative din statul membru de origine ori de provenienta sau care fac obiectul unui control ori al unei aprobari din partea unei autoritati desemnate in conformitate cu legea statului membru de origine.

Art. 6

In sensul prezentei legi, prin stat membru se intelege orice stat membru al U.E. sau alte state membre ale S.E.E.

Capitolul II - Recunoasterea diplomelor de invatamant superior acordate pentru o perioada de formare cu o durata de cel putin 3 ani

Art. 7

Prevederile prezentului capitol se aplica oricarui cetatean al unui stat membru al U.E. sau al S.E.E., care doreste sa exercite in Romania, in mod independent ori ca salariat, o profesie reglementata care necesita o diploma de invatamant superior cu o durata de cel putin 3 ani.

Art. 8

(1) Diploma, in sensul prevederilor art. 7, reprezinta orice document sau ansamblu de documente atestand nivelul de pregatire, care:

- a) a fost eliberat de o autoritate competenta dintr-un stat membru al U.E. sau al S.E.E.;
- b) certifica faptul ca titularul a incheiat un ciclu de studii superioare cu o durata minima de 3 ani sau cu o durata echivalenta in invatamantul fara frecventa in cadrul unei universitati, al unei institutii de invatamant superior sau al unei alte institutii cu nivel similar, parcurgand si o formare profesionala, pe langa ciclul de studii superioare, daca in statul membru de origine sau de provenienta este prevazuta o asemenea cerinta;
- c) atesta faptul ca titularul are calificarea profesionala necesara pentru a accede la o profesie reglementata ori pentru a o exercita in statul membru de origine sau de provenienta, daca pregatirea atestata prin documentele prevazute in prezentul alineat a fost obtinuta cu preponderenta in U.E. sau S.E.E. ori daca titularul unor asemenea documente are o experienta profesionala de cel putin 3 ani, atestata de un stat membru care i-a recunoscut titlul eliberat de un stat tert.

(2) Sunt, de asemenea, considerate diplome orice documente acordate de o autoritate competenta dintr-un stat membru, daca se refera la o pregatire dobandita in cadrul U.E. sau S.E.E. si sunt recunoscute de autoritatea competenta din respectivul stat membru ca avand un nivel echivalent celui prevazut la alin. (1) si numai daca confera aceleasi drepturi de acces la o profesie reglementata sau de exercitare a acesteia in statul membru de origine sau de provenienta.

Art. 9

(1) In vederea accesului la o profesie reglementata sau a exercitarii acesteia in Romania, sunt recunoscute, ca si diplomele prevazute la art. 8 eliberate in Romania, diplomele prevazute la art. 8 obtinute intr-un stat membru, care dau dreptul titularului sa exercite aceeasi profesie in statul membru de origine sau de provenienta.

(2) In vederea accesului la o profesie reglementata sau a exercitarii acesteia in Romania, sunt recunoscute, de asemenea, ca si diplomele prevazute la art. 8 eliberate in Romania, toate diplomele reglementate la art. 14 eliberate intr-un stat membru, care dau titularului dreptul de a exercita aceasta profesie in respectivul stat membru. Aceasta dispozitie nu se aplica in cazul in care accesul la o profesie reglementata sau exercitarea acesteia este conditionata, in Romania, de absolvirea unui ciclu de studii de invatamant superior cu o durata mai mare de 4 ani.

(3) Dreptul de a accede la o profesie reglementata sau de a o exercita in Romania nu poate fi interzis daca solicitantul face dovada ca a exercitat cu norma intreaga aceasta profesie timp de 2 ani in ultimii 10 ani intr-un stat membru in care respectiva profesie nu este reglementata, daca detine unul sau mai multe titluri de calificare profesionala, in sensul prevederilor art. 8 alin. (1) lit. b), acordate de o autoritate competenta dintr-un stat membru, care atesta ca s-a pregatit pentru exercitarea acestei profesii.

(4) Prin exceptie de la prevederile alin. (3), autoritatea romana competenta nu poate sa ceara solicitantului sa faca dovada celor 2 ani de experienta profesionala in cazul in care titlul detinut de solicitant atesta o formare reglementata in sensul art. 5 lit. a).

Art. 10

- (1) Daca durata formarii profesionale a solicitantului este mai scurta cu cel putin un an decat cea ceruta in Romania, autoritatea romana competenta poate cere acestuia, in compensare, sa faca dovada experientei profesionale.
- (2) Durata experientei profesionale ceruta in conditiile alin. (1) nu poate depasi:
- a) dublul diferentei dintre perioada de formare ceruta in Romania si perioada efectuata de solicitant, daca perioada neefectuata se refera la ciclul de studii de invatamant superior si/sau la un stagiul profesional efectuat sub autoritatea unui indrumator de stagiul si incheiat printr-un examen;
 - b) diferenta dintre perioada de formare ceruta in Romania si perioada efectuata de solicitant, daca perioada neefectuata se refera la o practica profesionala realizata sub indrumarea unui membru calificat al profesiei respective.
- (3) In aplicarea prevederilor prezentului articol, autoritatea romana competenta va scadea din calculul duratei de experienta cerute experienta profesionala prevazuta la art. 9 alin. (3).
- (4) In orice situatie, autoritatea romana competenta nu poate cere solicitantului sa faca dovada unei experiente profesionale cu o durata mai mare de 4 ani.

Art. 11

- (1) Autoritatea romana competenta poate cere solicitantului, la alegerea acestuia, sa urmeze un stagiul de adaptare care sa nu depaseasca 3 ani sau sa dea o proba de aptitudine, in urmatoarele cazuri:
- a) daca formarea solicitantului priveste domenii teoretice sau practice substantial diferite fata de cele cerute in Romania pentru obtinerea diplomei de invatamant superior, necesara pentru a practica respectiva profesie;
 - b) daca profesia respectiva include in Romania exercitarea unei sau mai multor activitati profesionale care nu se regasesc in cadrul aceleiasi profesii in statul membru de origine sau de provenienta al solicitantului si daca diferenta corespunde unei formari specifice cerute in Romania si acopera domenii care difera substantial de cele acoperite de diploma detinuta de solicitant.
- (2) Prin exceptie de la prevederile alin. (1), in cazul profesiilor care necesita, conform reglementarilor legislatiei romane, o cunoastere precisa a dreptului roman si care au ca element esential si constant furnizarea de informatii si/sau de asistenta privind dreptul roman, autoritatea romana competenta decide daca solicitantul va urma un stagiul de adaptare sau va trece o proba de aptitudini. Lista profesiilor reglementate in Romania care necesita cunoasterea dreptului roman este prevazuta in anexa nr. 4.
- (3) Daca autoritatea romana competenta are in vedere sa ceara solicitantului sa efectueze un stagiul de adaptare sau sa treaca o proba de aptitudini, trebuie mai intai sa verifice daca cunostintele dobandite de catre solicitant pe parcursul experientei sale profesionale acopera, total sau partial, diferenta substantiala mentionata la alin. (1).

Art. 12

- (1) Autoritatea romana competenta nu poate, in nici o situatie, sa aplice cumulativ cerintele prevazute la art. 10 si 11.
- (2) Fara a aduce atingere dispozitiilor art. 10 si 11, autoritatea romana competenta poate permite solicitantului, in scopul ameliorarii posibilitatilor sale de adaptare la mediul profesional, sa urmeze, cu statut de echivalare, acea parte a formarii profesionale

constituata dintr-o practica profesionala, realizata cu asistenta personalului calificat, pe care nu a urmat-o in statul membru de origine sau de provenienta.

Capitolul III - Recunoasterea altor forme profesionale

Sectiunea 1

Art. 13

Prevederile prezentului capitol se aplica oricarui cetatean al unui stat membru al U.E. sau al S.E.E. care doreste sa exercite in Romania, in mod independent sau ca salariat, o profesie reglementata pentru care se solicita detinerea unei diplome, a unui certificat sau atestat de competenta.

Art. 14

(1) Diploma reprezinta orice document sau ansamblu de documente atestand nivelul de formare, care:

a) a fost acordat de o autoritate competenta dintr-un stat membru;

b) certifica faptul ca titularul a incheiat:

fie un ciclu de studii postliceale, cu o durata de cel putin un an, dar nu mai mare de 3 ani, sau cu o durata echivalenta in invatamantul fara frecventa, pentru care una dintre conditiile de admitere presupune incheierea unui ciclu de studii liceale necesar pentru a avea acces la invatamantul universitar sau superior, parcurgand si o formare profesionala, pe langa ciclul de studii postliceale, daca in statul membru de origine sau de provenienta este prevazuta o asemenea cerinta;

fie unul dintre ciclurile de formare profesionala prevazute in anexa nr. 5;

c) atesta faptul ca titularul are calificarea profesionala necesara pentru a accede la o profesie reglementata ori pentru a o exercita in statul membru de origine sau de provenienta, daca formarea profesionala atestata de asemenea documente a fost obtinuta cu preponderenta in U.E. sau S.E.E. ori in afara spatiului U.E. sau S.E.E., insa in unitati de invatamant care asigura o formare profesionala in conformitate cu legislatia unui stat membru, ori daca titularul unor asemenea documente are o experienta profesionala de cel putin 3 ani, atestata de un stat membru care i-a recunoscut titlul eliberat de un stat tert.

(2) In sensul prezentului articol, sunt considerate diplome orice documente eliberate de o autoritate competenta dintr-un stat membru, daca se refera la o formare profesionala dobandita in cadrul U.E. sau S.E.E. si este recunoscuta de autoritatea competenta din respectivul stat membru ca avand un nivel echivalent celor mentionate la alin. (1) si care confera aceleasi drepturi de acces la o profesie reglementata ori de exercitare a acesteia in statul membru de origine sau de provenienta.

Art. 15

(1) Certificatul reprezinta un document sau un ansamblu de documente atestand nivelul de formare, care:

a) a fost acordat de o autoritate competenta dintr-un stat membru al U.E. sau al S.E.E.;

b) certifica faptul ca titularul, dupa ce a urmat un ciclu de studii gimnaziale sau liceale ori un ciclu de studii gimnaziale sau liceale cu caracter tehnic ori profesional, a incheiat: fie un ciclu de formare profesionala, altul decat cel la care se refera art. 14 alin. (1) lit. b), desfasurat intr-o unitate de invatamant si/sau intr-o intreprindere, parcurgand, in completare, si un stagiu ori o perioada de practica profesionala, daca in statul membru respectiv este prevazuta o asemenea cerinta, fie un stagiu sau o perioada de practica profesionala;

c) atesta faptul ca titularul are calificarea profesionala necesara pentru a accede la o profesie reglementata ori pentru a o exercita in statul membru de origine sau de provenienta, daca formarea profesionala atestata de asemenea documente a fost obtinuta cu preponderenta in U.E. sau S.E.E. ori in afara spatiului U.E. sau S.E.E., insa in unitati de invatamant care asigura o formare profesionala in conformitate cu legislatia unui stat membru, ori daca titularul unor asemenea documente are o experienta profesionala de cel putin 2 ani, atestata de un stat membru care i-a recunoscut titlul eliberat de un stat tert.

(2) In sensul prezentului articol, sunt considerate certificate orice documente acordate de o autoritate competenta dintr-un stat membru, daca se refera la o formare profesionala dobandita in cadrul U.E. sau S.E.E., sunt recunoscute de autoritatea competenta din respectivul stat membru ca avand un nivel echivalent celor mentionate la alin. (1) si numai daca confera aceleasi drepturi de acces la o profesie reglementata ori de exercitare a acesteia in statul membru de origine sau de provenienta.

Art. 16

Atestatul de competenta reprezinta orice document certificand formarea profesionala, care nu face parte din cele prevazute la art. 8, 14 si 15, sau orice document care este acordat de o autoritate competenta dintr-un stat membru in baza unei aprecieri a calitatilor personale, aptitudinilor sau cunostintelor titularului, considerate esentiale pentru exercitarea unei profesii, fara a solicita dovada unei pregatiri ori formari profesionale prealabile.

Art. 17

In vederea accesului la o profesie reglementata sau a exercitarii acesteia in Romania, vor fi recunoscute, cu aceleasi efecte ca cele obtinute in Romania, orice diploma, certificat sau atestat de competenta obtinute intr-un stat membru, care dau dreptul titularului sa exercite aceeasi profesie in statul membru respectiv.

Sectiunea 2 - Recunoasterea in cazul in care in Romania se solicita detinerea unei diplome in sensul art. 14

Art. 18

Dreptul de a accede la o profesie reglementata sau de a o exercita in Romania, pentru care se solicita detinerea unei diplome in sensul art. 14, nu poate fi interzis daca:

- a) solicitantul detine o diploma in sensul art. 8, eliberata intr-un stat membru, care ii permite sa acceada ori sa exercite respectiva profesie in statul membru de origine sau de provenienta;
- b) solicitantul poseda o diploma in sensul art. 14, eliberata de un stat membru, care ii permite sa acceada ori sa exercite respectiva profesie in statul membru de origine sau de provenienta;
- c) solicitantul face dovada ca a exercitat cu norma intreaga aceasta profesie timp de 2 ani sau cu norma redusa pe durata unei perioade echivalente in ultimii 10 ani intr-un stat membru in care respectiva profesie nu este reglementata, detinand in acest sens unul sau mai multe documente care atesta formarea profesionala, acordate de o autoritate competenta dintr-un stat membru, care l-a pregatit pentru exercitarea acestei profesii; in acest scop, vor fi luate in considerare fie documentele prevazute la art. 14 alin. (1) lit. b) prima liniuta, fie documentele care confirma o formare profesionala reglementata, prevazuta in anexa nr. 6;
- d) prin exceptie de la prevederile lit. c), autoritatea romana competenta nu poate sa ceara solicitantului sa faca dovada celor 2 ani de experienta profesionala mentionati la lit. c) in cazul in care documentul detinut de solicitant este acordat la sfarsitul perioadei de formare profesionala reglementata in sensul art. 5 lit. b).

Art. 19

- (1) Daca durata formarii profesionale a solicitantului este mai scurta cu cel putin un an decat cea ceruta in Romania, prevederile art. 10 se aplica in mod corespunzator.
- (2) Dispozitiile prezentului articol nu se aplica profesiilor prevazute in anexa nr. 5.

Art. 20

- (1) Autoritatea romana competenta poate cere solicitantului, la alegerea acestuia, sa urmeze un stagiul de adaptare care sa nu depaseasca 3 ani sau sa dea o proba de aptitudine in urmatoarele cazuri:
 - a) daca formarea solicitantului priveste domenii teoretice si/sau practice substantial diferite fata de cele cerute in Romania pentru obtinerea unei diplome in sensul art. 8 sau a unei diplome in sensul art. 14, necesara pentru a practica respectiva profesie;
 - b) daca profesia respectiva include in Romania exercitarea uneia sau mai multor activitati profesionale care nu se regasesc in cadrul aceleiasi profesii in statul membru de origine sau de provenienta al solicitantului si diferenta corespunde unei formari specifice cerute in Romania si acopera domenii teoretice si/sau practice care difera substantial de cele acoperite de diploma detinuta de solicitant.
- (2) Daca autoritatea romana competenta are in vedere sa ceara solicitantului sa efectueze un stagiul de adaptare sau sa treaca o proba de aptitudini, trebuie mai intai sa verifice daca cunostintele dobandite de catre solicitant pe parcursul experientei sale profesionale acopera, total sau partial, diferenta substantiala prevazuta la alin. (1).

Art. 21

Autoritatea romana competenta nu poate, in nici o situatie, sa aplice cumulativ cerintele prevazute la art. 19 si 20.

Sectiunea 3 - Recunoasterea in cazul in care in Romania se solicita detinerea unei diplome in sensul art. 14, iar solicitantul detine un certificat sau un titlu de formare profesionala corespunzator

Art. 22

(1) Dreptul de a accede la o profesie reglementata sau de a o exercita in Romania, pentru care se solicita detinerea unei diplome in sensul art. 14, nu poate fi interzis daca:

a) solicitantul poseda un certificat in sensul art. 15, eliberat de un stat membru, care ii permite accesul la respectiva profesie reglementata sau la exercitarea acesteia in statul membru;

b) solicitantul a exercitat cu norma intreaga aceasta profesie timp de 2 ani in ultimii 10 ani intr-un stat membru in care respectiva profesie nu este reglementata, detinand in acest sens unul sau mai multe documente care atesta o formare dintre cele la care se refera art. 15 alin. (1) lit. b), acordate de o autoritate competenta dintr-un stat membru, prin care s-a pregatit pentru exercitarea acestei profesii.

(2) Prevederile art. 18 lit. d) se aplica in mod corespunzator.

(3) Autoritatea romana competenta poate totusi sa ceara solicitantului, la alegerea acestuia, sa efectueze un stagiu de adaptare de cel mult 3 ani sau sa se supuna unei probe de aptitudini.

(4) Daca autoritatea romana competenta are in vedere sa ceara solicitantului sa efectueze un stagiu de adaptare sau sa treaca o proba de aptitudini, trebuie mai intai sa verifice daca cunostintele dobandite de catre solicitant pe parcursul experientei sale profesionale acopera, total sau partial, diferenta substantiala dintre diploma si certificat.

Sectiunea 4 - Recunoasterea in cazul in care in Romania se solicita detinerea unui certificat

Art. 23

(1) Dreptul de a accede la o profesie reglementata sau de a o exercita in Romania, pentru care se solicita detinerea unui certificat, nu poate fi interzis daca survine unul dintre urmatoarele cazuri:

a) solicitantul poseda o diploma in sensul art. 8, o diploma in sensul art. 14 sau un certificat, eliberat de un stat membru, care ii permite sa acceada sau sa exercite respectiva profesie in statul membru respectiv;

b) solicitantul a exercitat cu norma intreaga aceasta profesie timp de 2 ani sau cu norma redusa pe durata unei perioade echivalente, in ultimii 10 ani, intr-un stat membru in care respectiva profesie nu este reglementata, detinand in acest sens unul sau mai multe documente care atesta o formare dintre cele prevazute la art. 14 alin. (1) lit. b) prima liniuta sau la art. 15 alin. (1) lit. b), acordate de o autoritate competenta dintr-un stat membru si care l-au pregatit pentru exercitarea acestei profesii; prevederile art. 18 lit. d) se aplica in mod corespunzator;

c) solicitantul nu poseda o diploma in sensul art. 8, o diploma in sensul art. 14, un certificat sau alt document care sa ateste formarea, insa a exercitat cu norma intreaga

aceasta profesie timp de 3 ani consecutivi sau cu norma redusa pe durata unei perioade echivalente, in ultimii 10 ani, intr-un stat membru in care respectiva profesie nu este reglementata.

(2) Autoritatea romana competenta poate cere solicitantului, la alegerea acestuia, sa urmeze un stagiu de adaptare de cel mult 2 ani sau sa dea o proba de aptitudine, daca formarea de care a beneficiat conform alin. (1) lit. a) si b) cuprinde domenii teoretice si/sau practice diferite de cele la care se refera certificatul cerut in Romania sau atunci cand exista diferente in sferile de activitate caracterizate in Romania printr-o formare specifica, referitoare la domenii teoretice si/sau practice care difera substantial de cele acoperite de documentul solicitantului ce atesta formarea profesionala; autoritatea romana competenta este obligata in acest caz sa verifice daca cunostintele dobandite de solicitant pe parcursul experientei sale profesionale acopera, total sau partial, diferentele mentionate mai sus.

(3) Prin exceptie de la dispozitiile alin. (2), in cazul prevazut la alin. (1) lit. c) autoritatea romana competenta decide daca solicitantul va urma un stagiu de adaptare de cel mult 2 ani sau va fi supus unei probe de aptitudini.

Sectiunea 5 - Recunoasterea altor calificari

Art. 24

(1) Dreptul de a accede la o profesie reglementata sau de a o exercita in Romania, pentru care se solicita detinerea unui atestat de competenta, nu poate fi interzis daca:

- a) solicitantul poseda un atestat de competenta eliberat de un stat membru, care ii permite accesul la respectiva profesie sau la exercitarea acesteia in statul membru si ofera garantiile echivalente celor cerute de legea romana pentru practicarea profesiei, in special in domeniul sanatatii, securitatii, protectiei mediului si protectiei consumatorilor;
- b) solicitantul face dovada calificarilor dobandite intr-un stat membru pentru practicarea respectivei profesii si ofera garantiile echivalente celor cerute de legea romana pentru practicarea profesiei, in special in domeniul sanatatii, securitatii, protectiei mediului si protectiei consumatorilor.

(2) Daca in Romania accesul la o profesie reglementata sau exercitarea ei este conditionata doar de detinerea unui document care atesta educatia si confirma o pregatire generala la nivelul invatamantului primar, gimnazial sau liceal, autoritatea competenta nu poate sa refuze unui cetatean al unui stat membru, pe motivul unor calificari inadecvate, accesul la aceasta profesie sau exercitarea in aceleasi conditii ca si cetatenii romani, daca solicitantul poseda calificari oficiale de nivel corespondent acordate intr-un stat membru.

(3) Daca solicitantul nu poseda atestatul de competenta sau calificarile prevazute la alin. (1), se vor aplica dispozitiile legii romane care reglementeaza profesia respectiva.

Capitolul IV - Dispozitii si proceduri comune

Art. 25

- (1) Stagiul de adaptare consta in exercitarea unei profesii reglementate in Romania, insotit, eventual, de o formare profesionala complementara, sub supravegherea unui membru calificat in profesia respectiva; stagiul face obiectul unei evaluari.
- (2) Modalitatile de desfasurare si evaluare ale stagiului de adaptare sunt stabilite de autoritatea romana competenta prevazuta in anexa nr. 3, care trebuie insa sa tina seama de experienta profesionala a solicitantului.
- (3) In timpul stagiului de adaptare solicitantul are toate drepturile si obligatiile prevazute de legea romana si statutul profesional pentru ceilalti membri ai profesiei respective, inclusiv dreptul de a primi o remuneratie corespunzatoare activitatii desfasurate.
- (4) Pe parcursul acestui stagiu asistenta medicala ii este garantata solicitantului in conformitate cu sistemul national roman de asigurari sociale de sanatate.
- (5) Atunci cand pentru anumite activitati profesionale, exercitate in stagiul de adaptare, nu se aplica sistemul national de asigurari sociale de sanatate, organizatia profesionala sau institutia corespunzatoare va adopta masurile necesare pentru a permite solicitantului sa aiba acces pe perioada stagiului de adaptare la asistenta medicala la care au dreptul ceilalti membri ai profesiei.

Art. 26

- (1) Proba de aptitudini consta intr-o examinare a cunostintelor profesionale ale solicitantului, organizata de autoritatea romana competenta in scopul aprecierii aptitudinii solicitantului de a exercita profesia reglementata in Romania; proba de aptitudini nu poate include un examen de limba romana.
- (2) Autoritatea romana competenta stabileste continutul examinarii pe baza unei comparatii intre pregatirea ceruta in Romania si cea pe care o are solicitantul. In acest sens, autoritatea romana competenta intocmeste o lista de discipline teoretice sau practice a caror cunoastere este esentiala pentru accesul sau exercitarea respectivei profesii in Romania, iar disciplinele de examen sunt stabilite in fiecare caz in parte prin alegerea de pe aceasta lista a materiilor care nu figureaza in documentul detinut de solicitant.
- (3) In toate cazurile proba de aptitudini trebuie sa ia in considerare faptul ca solicitantul este un profesionist calificat intr-un stat membru.
- (4) Autoritatea romana competenta stabileste metodologia si modalitatile particulare de derulare a examinarii, corespunzator prevederilor prezentului articol. Pentru evaluarea rezultatelor, autoritatea romana competenta numeste o comisie de evaluare, formata din membri calificati ai profesiei respective.
- (5) Solicitantul care doreste sa se pregateasca pentru sustinerea probei de aptitudini in Romania informeaza organizatia profesionala sau institutia corespunzatoare pentru a putea beneficia de mijloacele de pregatire care exista in aceleasi conditii cu cele pentru membrii profesiei respective din Romania.

Art. 27

- (1) In cazul in care, in Romania, accesul la o profesie reglementata necesita indeplinirea de catre solicitant a anumitor conditii de onorabilitate si/sau moralitate, accesul la respectiva profesie ori exercitarea acesteia este interzisa falitului fraudulos, celui care a savarsit o infractiune sau o greseala profesionala grava, autoritatea romana competenta

cerand solicitantului, cetatean al unui stat membru, sa faca dovada indeplinirii acestor conditii.

(2) In aceste situatii, autoritatea romana competenta accepta ca proba suficienta pentru indeplinirea conditiilor prevazute la alin. (1) prezentarea de catre solicitant a documentelor eliberate in acest scop de autoritatile competente din statul membru de origine sau de provenienta al acestuia.

(3) Daca autoritatile competente din statul membru de origine sau de provenienta nu elibereaza aceste documente, ele sunt inlocuite de o declaratie sub juramant sau, daca o asemenea institutie juridica nu exista, de o declaratie solemna, certificata, facuta de solicitant in fata unei autoritati competente din statul membru de origine sau de provenienta.

Art. 28

(1) Daca in Romania accesul la o profesie reglementata sau exercitarea acesteia este conditionata de prezentarea unui document care sa ateste sanatatea fizica si psihica a solicitantului, autoritatea romana competenta accepta ca proba suficienta prezentarea documentului echivalent, solicitat in statul membru de origine sau de provenienta pentru accesul la respectiva profesie ori pentru exercitarea acesteia.

(2) Daca in statul membru de origine sau de provenienta accesul la respectiva profesie ori la exercitarea acesteia nu este conditionata de indeplinirea obligatiilor prevazute la alin.

(1), autoritatea romana competenta accepta prezentarea unui document cu continut similar celui cerut in Romania, eliberat de o autoritate competenta din statul membru de origine sau de provenienta.

Art. 29

Atunci cand, in Romania, in vederea accesului la o profesie reglementata sau pentru exercitarea acesteia trebuie sa fie dovedita capacitatea financiara, autoritatea romana competenta considera atestarile eliberate de bancile statului membru de origine sau de provenienta echivalente cu cele eliberate pe propriul sau teritoriu.

Art. 30

Atunci cand autoritatea romana competenta le cere cetatenilor romani, in vederea accesului la o profesie reglementata sau pentru exercitarea acesteia, dovada ca sunt acoperiti de o asigurare impotriva consecintelor financiare ale responsabilitatii lor profesionale, autoritatea romana competenta accepta atestatele eliberate de organismele de asigurare ale celorlalte state membre drept echivalente cu cele eliberate pe propriul sau teritoriu. Aceste atestate trebuie sa precizeze ca asiguratorul s-a conformat prevederilor legale si reglementarilor in vigoare in Romania in ceea ce priveste modalitatile si intinderea garantiei.

Art. 31

Autoritatea romana competenta accepta documentele prevazute la art. 27, 28 si 30 numai in cazul in care solicitantul prezinta copii legalizate si traduceri autorizate ale acestora in termen de 3 luni de la data eliberarii lor.

Art. 32

In cazul in care, in Romania, accesul la o profesie reglementata sau exercitarea acesteia este conditionata de depunerea unui juramant sau a unei declaratii solemne, a carei formula nu poate fi utilizata de un cetatean dintr-un stat membru, autoritatea romana competenta dispune masurile necesare pentru ca solicitantul sa depuna un astfel de juramant sau declaratie intr-o forma adecvata si echivalenta.

Art. 33

(1) Daca solicitantul indeplineste conditiile de acces la o profesie reglementata sau de exercitare a acesteia in Romania, autoritatea romana competenta acorda:

- a) dreptul de a utiliza titlul profesional acordat in Romania care corespunde acestei profesii;
- b) dreptul de a folosi titlul conferit de documentul care atesta formarea solicitantului in statul membru de origine sau de provenienta, precum si abrevierea acestuia in limba acelui stat. In acest titlu vor trebui sa figureze cel putin numele si locul institutiei sau autoritatii care l-a conferit.

(2) In cazul in care profesia este reglementata in Romania de catre o organizatie profesionala care acorda membrilor sai un titlu profesional, solicitantul, cetatean al unui stat membru, nu poate folosi acest titlu decat daca probeaza apartenenta la respectiva organizatie profesionala.

Art. 34

(1) Pentru verificarea indeplinirii de catre solicitant, cetatean al unui stat membru, a conditiilor cerute de prezenta lege, autoritatea romana competenta accepta ca proba documentele eliberate de autoritati competente din statele membre.

(2) Pentru a accede la o profesie reglementata sau pentru a o exercita in Romania, solicitantul trebuie sa depuna o cerere in acest sens la autoritatea romana competenta. Cererea este insotita de toate documentele necesare in acest scop.

(3) Procedura de examinare a cererii de catre autoritatea romana competenta nu poate depasi un termen de 3 luni de la data prezentarii dosarului complet al persoanei interesate.

(4) Procedura de examinare a cererii se finalizeaza prin emiterea unei decizii motivate de catre autoritatea romana competenta, in termenul prevazut la alin. (3). Aceasta decizie se comunica solicitantului in termen de 15 zile de la emitere si produce efecte de la data comunicarii. Decizia sau absentia ei poate fi atacata in fata instantelor romane.

(5) Sub sanctiunea nulitatii, decizia trebuie sa cuprinda termenul si instanta jurisdictionala unde aceasta poate fi contestata.

Art. 35

(1) Verificarea diplomelor in sensul art. 8, a diplomelor in sensul art. 14, a certificatelor, a atestatelor de competenta si a altor titluri de calificare, acordate cetatenilor statelor membre si care corespund titlurilor care dau acces in Romania la exercitarea profesiilor reglementate, in sensul prezentei legi, se face de catre autoritatea romana competenta.

(2) In cazul in care exista dubii asupra acestor documente, autoritatea romana competenta poate cere autoritatii competente din statul membru respectiv confirmarea autenticitatii acestor documente.

Capitolul V - Dispozitii si proceduri privind titlurile de formare profesionala romanesti

Art. 36

(1) Cetatenii romani sau cetatenii unui stat membru, detinatori ai unui titlu oficial de calificare roman, care vor sa dovedeasca, pentru a se putea stabili intr-un stat membru, ca au exercitat efectiv si legal o profesie reglementata in Romania in decursul unei anumite perioade, adreseaza o cerere in acest sens autoritatilor romane. Autoritatea romana competenta elibereaza solicitantului o adeverinta, care reprezinta o dovada suficienta a acestui fapt.

(2) Autoritatile romane competente prevazute in anexa nr. 3, in temeiul prevederilor art. 1 alin. (2), atesta faptul ca un titlu de calificare roman, obtinut de cetatenii romani sau de cetatenii altui stat membru, indeplineste conditiile pentru a le permite accesul la exercitarea unei profesii reglementate in Romania. Aceasta atestare se bazeaza pe documentele de formare profesionala eliberate de conducerea universitatilor, a institutiilor de invatamant superior, a altor unitati de invatamant sau autoritati competente.

Capitolul VI - Dispozitii finale

Art. 37

(1) Autoritatile romane competente prevazute in anexa nr. 3 vor lua masurile necesare pentru aplicarea prezentei legi, in termen de 30 de zile de la data intrarii in vigoare a acesteia, informand in acest sens Ministerul Educatiei si Cercetarii, desemnat coordonator national.

(2) Prevederile prezentei legi se vor aplica profesiei de avocat de la data aderarii Romaniei la U.E., potrivit Legii nr. 51/1995 pentru organizarea si exercitarea profesiei de avocat, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare.

Art. 38

Anexele nr. 1-6 fac parte integranta din prezenta lege.

Art. 39

Anexele pot fi modificate sau completate prin hotarare a Guvernului.

Anexa 1 - Lista activitatilor care nu intra sub incidenta prezentei legi

1. activitatile persoanelor independente care lucreaza in industria producatoare si cea prelucratoare (industrie si industria mestesugareasca);

2. activitatile persoanelor independente care lucreaza in industria alimentara si cea a bauturilor;
3. activitatile in domeniul comertului cu ridicata;
4. activitatile intermediarilor din comert, industrie si industria mestesugareasca;
5. activitatile persoanelor independente care lucreaza in domeniul comertului cu amanuntul;
6. activitatile persoanelor independente care lucreaza in domeniul comertului cu ridicata al carbunelui si activitati ale intermediarilor din domeniul comertului cu carbune;
7. activitatile persoanelor independente si ale intermediarilor care lucreaza in domeniul comertului si al distributiei de produse toxice; activitatile, comertul si distributia de produse toxice, activitatile care implica utilizarea profesionala a acestor produse, inclusiv activitatile intermediarilor;
8. activitatile persoanelor independente care lucreaza in sectorul de servicii personale: restaurante, cafenele, taverne si alte locuri unde se serveste mancare si unde se consuma bauturi, hoteluri, case de locuit, campinguri si alte spatii de cazare;
9. activitatile de agent de asigurari si de broker de asigurari;
10. activitatile persoanelor independente care lucreaza in domeniul anumitor servicii auxiliare domeniilor transporturilor si agentiilor de turism;
11. servicii de coafura;
12. activitatile itinerante.

Anexa 2 - Lista profesiilor reglementate in Romania

1. Profesiile reglementate care necesita cel putin 3 ani de studii superioare (diploma a unei universitati sau a unui colegiu universitar):
 - auditor financiar;
 - avocat;
 - consilier in proprietate industrială;
 - expert contabil;
 - contabil autorizat;
 - cadru didactic (in invatamantul superior si preuniversitar);
 - profesii in domeniul transporturilor aeriene, maritime, fluviale si rutiere: comandant;
 - ofiter punte maritim; sef mecanic maritim; ofiter mecanic maritim; sef electrician maritim; ofiter electrician maritim; ofiter punte fluvial; ofiter mecanic fluvial; meteorolog aeronautic; personal aeronautic nenavigant pentru protectia navigatiei aeriene si telecomunicatii (PNA-TC) clasele I, II si IV; inginer de receptie si control aeronave;
 - inginer de receptie si control mijloace PNA-TC; profesor legislatie rutiera;
 - practician in reorganizare si lichidare;
 - restaurator;
 - traducator autorizat.

2. Profesiile reglementate pentru care durata de studii este inferioara duratei de 3 ani de studii superioare:

profesii in domeniul transporturilor aeriene, maritime, fluviale si rutiere: electrician de bord; timonier maritim; sef echipaj maritim; capitan maritim portuar; ofiter punte maritim portuar; sef mecanic maritim portuar; ofiter mecanic maritim portuar; ofiter electrician maritim portuar; capitan dragor maritim; sef dragor maritim; dragor maritim; pilot de mare larga; pilot de port maritim; conducator de salupa maritima; marinar; fitter; motorist; capitan fluvial; sef mecanic fluvial; ofiter electrician fluvial; conducator salupa fluviala; capitan dragor fluvial; sef dragor fluvial; sef echipaj fluvial; dragor fluvial; pilot de Dunare maritima; carmaci; timonier fluvial; dispecer navigatie; responsabil radiocomunicatii; ofiter RTG; consilier de siguranta; meteorolog aeronautic; personal aeronautic nenavigant pentru protectia navigatiei aeriene si telecomunicatii (PNA-TC) clasele III si V; controlor trafic aerian; insotitor bord; personal tehnic aeronautic; pilot avion; pilot balon liber; pilot planor; pilot elicopter; mecanic navigant; navigator aerian; operator radionavigant; ghid de turism.

Anexa 3 - Lista autoritatilor competente corespunzatoare fiecărei profesii reglementate in Romania

1. Profesiile reglementate care necesita cel putin 3 ani de studii superioare (diploma a unei universitati sau a unui colegiu universitar):

Camera Auditorilor Financiari din Romania - auditor financiar;

Uniunea Avocatilor din Romania - avocat;

Oficiul de Stat pentru Inventii si Marci - consilier in proprietate industriala;

Corpul Expertilor Contabili si Contabililor - expert contabil;

Autorizati- Corpul Expertilor Contabili si Contabililor - contabil autorizat;

Autorizati- Ministerul Educatiei si Cercetarii - Directia generala invatamant superior - cadru didactic (invatamant superior);

Ministerul Educatiei si Cercetarii - Directia generala educatie continua, formarea si perfectionarea personalului didactic si de cercetare - cadru didactic (invatamant preiuniversitar);

Ministerul Transporturilor, Constructiilor si Turismului si autoritatile din domeniul de referinta (aeriene, maritime, fluviale si rutiere) - profesii in domeniul transporturilor aeriene, maritime, fluviale, rutiere

Uniunea Nationala a Practicienilor in Reorganizare si Lichidare - practician in reorganizare si lichidare;

Oficiul National al Monumentelor Istorice - restaurator;

Ministerul Justitiei - traducator autorizat.

2. Profesiile reglementate pentru care durata de studii este inferioara duratei de 3 ani de studii superioare:

Ministerul Transporturilor, Constructiilor

profesii in domeniul transporturilor si Turismului si autoritatile din domeniul de aeriene, maritime, fluviale, rutiere referinta (aeriene, maritime, fluviale si rutiere) (vezi anexa nr. 2);- Ministerul Transporturilor, Constructiilor si ghid de turism. Turismului

Anexa 4 - Lista profesiilor reglementate in Romania care necesita cunoasterea dreptului roman

1. Auditor financiar
2. Avocat
3. Expert contabil si contabil autorizat.

Anexa 5 si 6 nu sunt prezentate in cadrul acesti pagini